

7 Včasná intervence u SP

- **speciálně pedagogická péče** – SRP, SPC
- **sociálně právní péče** - sociální dávky a příspěvky
- **rodinná péče** - úzká spolupráce s odborníky
- **organizace SP** - (FRPSP, ČUN a další)
- **zdravotnická péče - depistáž** – vyhledávání SP dětí (pediatr, ORL, foniatr), včasné odhalení sluchové vady zahrnuje **screeningové vyšetření sluchu** u dětí ve věku 7. – 9. měs., 3.– 5. roku věku dítěte. Screening se provádí celoplošně např. v Rakousku a Polsku. U nás pouze v některých regionech (Brno, Praha, ČB) a převážně u rizikových skupin. Plánuje se zavedení celoplošného screeningového vyšetření pomocí OAE (otoakustické emise) v celé ČR.

Předpoklady úspěšné rehabilitační péče o SP dítě

- **včasná diagnostika** - přesná diagnostika co v nejranějším věku je určující pro další rehabilitační péči
- **včasné přidělení sluchadel**
- **včasná reedukace sluchu a řeči**

Současná situace

- u 30% SP dětí je sluchová vada diagnostikována do konce 2. roku
- do konce 4. roku u méně než poloviny
- nejdříve je odhalena těžká nedoslýchavost a hluchota
- rodiče často odhalí SP velmi brzy

Služby rané péče (zajišťovány v rámci služeb sociální prevence – zákon o sociálních službách č. 108/2006)

- sociální služba zaměřená na pomoc a podporu rodiny dítěte s postižením
- sociální integrace rodiny a minimalizace důsledků postižení na vývoj dítěte
- klientem je celá rodina
- služba je poskytována převážně v přirozeném prostředí (péče terénní, ambulantní)
- spolupráce se systémem zdravotní péče

V ČR zajišťována včasná intervence u sluchově postižených v rámci střediska rané péče - **SRP Tamtam**

- v Praze 2001 (www.tamtam-praha.cz), v Olomouci 2005
- podpora rodin malých dětí se sluchovým postižením do 4 let, resp. do 7 let při kombinovaném postižení
- cílem je vybavit rodiče informacemi a dovednostmi – snižování míry negativních vlivů zdravotního postižení, integrace dítěte i rodiny do běžného života společnosti, podpořit přípravu dítěte pro následující stupeň výchovně-vzdělávací soustavy

Speciálně pedagogická centra (SPC) – vyhláška č. 72/2005

- cílem je poskytnutí komplexní péče SP dětem a mládeži od raného dětství až do ukončení přípravy na povolání
- SPC používá stejné metody jako škola, při které je zřízeno
- soustavná a systematická speciálně pedagogická a logopedická péče o SP děti a mládež
- péče a pomoc SP dětem integrovaným v běžných zařízeních
- rozvoj sluchu = sluchové cvičení

Metody sluchové výchovy

- **unisenziální**
- E. Wedenberg (1954): staví na zachovaném sluchu, pak teprve bere na pomoc zrak
- Doreen Pollack (1984), S. Schmidt-Giovanini (1985)

- **multisenziální**
- sluchová výchova na základě odezírání a současně používané znakové řeči
- A. a I. Ewingovi, J. Tracy: učení se všemi smysly

Doporučená literatura:

HOLMANOVÁ, J. *Raná péče o dítě se sluchovým postižením*. Praha: Septima, 2002.

HORÁKOVÁ, R. Specifika vývoje a včasná pedagogická intervence u dětí se sluchovým postižením. In Opatřilová, D.(ed.) *Pedagogicko psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*, Brno: MU, 2006, s. 243-281.

HRONOVÁ, A., MOTEJZLÍKOVÁ, J. *Raná komunikace mezi matkou a dítětem*. Praha: FRPSP, 2002.

SOBOTKOVÁ, A. Včasná diagnostika a pedagogická intervence u dětí se sluchovým postižením jako úkol SPC, In VÍTKOVÁ, M.: *Otázky speciálně pedagogického poradenství*, Brno, MSD, 2003.

DVD - Raná komunikace v neslyšící rodině - návodná pomůcka pro slyšící i neslyšící rodiče, jak postupovat při výchově jejich sluchově postiženého dítěte. DVD obsahuje videoukázky komunikace neslyšících maminek s jejich neslyšícími dětmi, komentáře ukázek, užitečné rady pro výchovu dětí v raném věku, vyprávění maminek o jejich zkušenostech, atd. (www.frpsp.cz)

Hypertextové odkazy:

www.tamtam-praha.cz, www.frpsp.cz